

જિલ્લા પંચાયત શિક્ષણ સમિતિ

તારીખ : 30-10-2018

વિષય : ગુજરાતી

ગુણ : 40 ગુણ

વાર : મંગળવાર

ધોરણ : 5 (પ્રથમ સત્ર)

સમય : 2 કલાક

શાળાનું નામ : _____

વિદ્યાર્થીનું નામ : _____

રોલ નં. _____

પ્રશ્ન ક્રમાંક	1	2	3	4	કુલ ગુણ
કુલ ગુણ	10	10	10	10	40
મેળવેલ ગુણ					

નિરીક્ષકની સહી : _____

પરીક્ષકની સહી : _____

પ્રશ્ન : 1 (અ) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(3)

(1) 'પર્વત તારા' કાવ્યમાં કયો કોને ઈશ્વરના પહોળા ખંભા કહે છે ? _____

(A) વૃક્ષ (B) ખડક (C) પર્વત (D) સૂર્ય

(2) કાશી નગરીનો મોચી કેવો હતો ? _____

(A) પ્રામાણિક (B) અપ્રામાણિક (C) અભિમાની (D) આળસુ

(3) પૃથ્વી પરની બધી જ વસ્તુઓને સુંદર કોણે બનાવી છે ? _____

(A) માણસે (B) પ્રભુએ (C) જાદુગરે (D) કવિએ

પ્રશ્ન : 1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો.

(4)

(1) માણસના હાથ-પગ વિશે મોચીલગત શું માને છે ?

હાથ પગ ભગવાનને કામ કરવા આપ્યા છે.

(2) 'નર્મદાને ગુજરાતની છવાટોરી' શા માટે કહી છે ?

નર્મદાના નિરંજી ગુજરાતમાં સિંચાઈ પાવે છે
વિવાળું પાણી મળે છે તેથી.

પ્રશ્ન : 1 (ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

(3)

(1) પંખીઓને ચણ નાખવાની જગ્યાને શું કહે છે ?

બાબુતરી

(2) જમનાનો મલ્લક કેવો છે ?

વહિયાળો

(3) ઈશ્વર સંતાકૂકડી ક્યાં રમી રહ્યો છે ?

ઈશ્વર રાસ રાસ અને લાડની સાથે મોચીઓને
સંતાકૂકડી રમે છે ...૧...

પ્રશ્ન : 2 (અ) ઘટનાક્રમ પ્રમાણે વાક્ય ગોઠવી ફરીથી લખો. (4)

③(1) “ઓખર બગાડી ગયા હતા એ જ ને તમે, સાધુ મહારાજ !”

①(2) કાશી નગરીમાં એક મોચી રહેતો હતો.

②(3) “મોચી ભગત, કેટલે આવ્યું આપણું કામ ?”

④(4) આજથી તમે મારા ગુરુ !

પ્રશ્ન : 2 (બ) નીચેના ફકરાનું સારા અક્ષરોમાં અનુલેખન કરો. (2)

મુસાફરી કેટલી લાંબી છે - ખબર છે ? 1312 કિલોમીટર જેટલી ! તમને થશે - અરે ! કેટલી લાંબી ? ક્યારે પૂરી થાય, ને કેવા ઠાકી જવાય ! પણ આપણે પંખીની પાંખે ને પાણીના પ્રવાહે પ્રવાસ કરીશું.

પ્રશ્ન : 2 (ક) કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો. (4)

આલે પૂનમ ચાંદ કિયો દે
સાસ ચગ્યો દે સરમક સરમક
ગોપી ભોળો દાગ ધુરચોઈ દોલક વારો દમ્મક દમ્મક

પ્રશ્ન : 3 (અ) સૂચના પ્રમાણે કરો. (6)

(1) સમાનાર્થી શબ્દ લખો. (ગમે તે બે) (2)

(1) દરિયો - સમુદ્ર (2) ઉપવન - જંગલ, વન

(3) ઇશ્વર - ભગવાન

(2) જોડણી સુધારીને ફરીથી લખો. (ગમે તે બે) (2)

(1) સ્થાિતિ - સ્થિતિ (2) તખિઅત - તખિઅત

(3) શરોવર - સરોવર

(3) શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (ગમે તે બે) (2)

(1) લોકોનું ભરણપોષણ કરનાર માતા પરિવર

(2) બીજાનું હિત તેમજ ભલું ઇચ્છનાર પરહિતકારી

(3) નદી કે દરિયા વચ્ચે આવેલો જમીનભાગ : ટાપુ

પ્રશ્ન : 4 (અ) નીચે આપેલા ફકરા પરથી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

ગુજરાતની પૂર્વ બાજુએ શરૂ થાય છે મધ્યપ્રદેશ. આપણે જઈશું મધ્યપ્રદેશમાં પણ છેક પૂર્વ તરફ. ત્યાં મૈકલ નામનો પર્વત છે. એની તળેટીમાં એક વિશાળ સરોવર છે અમરકંટક, ત્યાંથી નીકળે છે આપણી નર્મદામૈયા. આકાશમાં ઉચે ને ઉચે જઈએ તો ભારતદેશના બે આડા ભાગ પાડતી એક ચળકતી ને સરકતી રેખા દેખાય એ જ નર્મદા. ઉપરનો ભાગ ઉત્તર ભારત ને નીચેનો ભાગ દક્ષિણ ભારત, વળી, કંઈ કેટલાય કિલોમીટર સુધી તો નર્મદાની બંને બાજુ બે ઉંચા પર્વતો છે. ઉત્તરમાં વિંધ્ય ને દક્ષિણમાં સાતપુડા.

(1) ગુજરાતની પૂર્વ બાજુએ અડીને કયું રાજ્ય આવેલું છે ?

મધ્ય પ્રદેશ

(2) કઈ નદી ભારતને બે ભાગમાં વહેંચે છે ?

નર્મદા

(3) અમરકંટક સરોવર ક્યાં આવેલું છે ?

મૈકલ પર્વત પર

(4) નર્મદા નદીની બંને બાજુએ ક્યા બે ઉંચા પર્વત આવેલા છે ?

ઉત્તરમાં વિંધ્ય ને દક્ષિણમાં સાતપુડા

પ્રશ્ન : 4 (બ) નીચેનાં પિઠાન કોણ બોલે છે અને કોને કહે છે ? તે લખો. (3)

(1) “હરામનો પેસો મને ન ખપે.”

માયી સાધુમહારાજ ની કહે છે.

(2) “જરા શરદી થઈ છે. બાકી બીજી રીતે કુશળ છું.”

લિખક તમા તમાને કહે છે.

(3) “અરે ! મારા મહેરબાન ! આમ શું બોલો છો ?”

લિખકના તમા તમાને કહે છે.

પ્રશ્ન : 4 (ક) સાચાં જોડકાં જોડો. (3)

(અ)	જવાબ	(બ)
(1) શરદીના પ્રતાપે	<u>હાસ્ય કથા</u>	1. પ્રકૃતિગીત
(2) પર્વત તારા	<u>હાસ્ય કથા પ્રાર્થના</u>	2. હાસ્યકથા
(3) સુંદર સુંદર	<u>હાસ્ય કથા પ્રકૃતિગીત</u>	3. પ્રાર્થના